

ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ – ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Αιγάλεω,
15/02/2024

Ανακοίνωση για το νομοσχέδιο Πιερρακάκη

Το ΔΣ του ΕΣΔΕΠ Πα.Δ.Α., κατά τη συνεδρίασή του, στις 13/02/2024, συζήτησε αναλυτικά το θέμα του νομοσχεδίου με τίτλο: «Ενίσχυση του Δημόσιου Πανεπιστημίου – Πλαίσιο λειτουργίας μη κερδοσκοπικών παραρτημάτων ξένων πανεπιστημίων» κατέληξε στα ακόλουθα :

1. Θέματα νομοσχεδίου:

Το νομοσχέδιο «ενοποιεί» τα θέματα της λεγόμενης αναβάθμισης των δημοσίων πανεπιστημίων και των ιδιωτικών πανεπιστημίων που θα έπρεπε να έρθουν ως ξεχωριστά νομοσχέδια.

2. Χρόνος διαβούλευσης: - υπόβαθρο στήριξης του Νέου Νόμου:

Ο χρόνος για τη διαβούλευση, αναφορικά με το προτεινόμενο Σχέδιο Νόμου, που έχει δοθεί δεν συνάδει με τη βαρύτητα του νομοσχεδίου αυτού.

Στις σύγχρονες δημοκρατίες δεν σχεδιάζονται μεταρρυθμίσεις στην Παιδεία, χωρίς να έχει προηγηθεί εξαντλητικός διάλογος, με τους φορείς και την κοινωνία ιδιαίτερα όταν πρόκειται για δομική παρέμβαση στον ευαίσθητο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Πριν κατατεθεί λοιπόν το συγκεκριμένο νομοσχέδιο θα έπρεπε να έχει προηγηθεί:

- Επιστημονικά τεκμηριωμένη μελέτη επιπτώσεων, οικονομικών και κοινωνικών,
- Πραγματική στήριξη του δημοσίου πανεπιστημίου, θεσμικά με διόρθωση των στρεβλώσεων του προηγούμενου Νόμου και οικονομικά με τους απαραίτητους πόρους και το απαραίτητο προσωπικό,
- Συνταγματική αναθεώρηση που να το επιτρέπει καθώς η τρέχουσα μορφή φαίνεται να αντιμετωπίζει σοβαρά ζητήματα συνταγματικής συμμόρφωσης.

3. Ενδυνάμωση Δημόσιου Πανεπιστημίου

Σε ό,τι αφορά την ενίσχυση του δημοσίου πανεπιστημίου, το νομοσχέδιο περιορίζεται σε ένα άθροισμα υφιστάμενων χρηματοδοτήσεων (κάποιες από τις οποίες είχαν ήδη προβλεφθεί) και την παράθεση ασαφών ρυθμίσεων με αβέβαιη αποτελεσματικότητα.

ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ – ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Ενδεικτικά:

Χρηματοδότηση: Η κυβέρνηση επικαλείται την ονομαστική αύξηση του τακτικού προϋπολογισμού που όμως ως ποσοστό του ΑΕΠ, που είναι το πραγματικό μέτρο σύγκρισης, υπάρχει στασιμότητα ή και μείωση. **Χρειάζεται η σταδιακή προσαρμογή σε βάθος Ζετίας των δαπανών για την Παιδεία (και αντίστοιχα για την τριτοβάθμια εκπαίδευση) στον ευρωπαϊκό μ.ο.** που κινείται στο 5-5,5% του ΑΕΠ αντί 2,8% που είναι στη χώρα μας.

Αντιμετώπιση υποστελέχωσης: **Επανερχεται** η ρύθμιση που υπήρχε, χωρίς να εφαρμόζεται, για κάλυψη όλων των θέσεων μελών ΔΕΠ που αφυπηρετούν. Ωστόσο, η κατανομή των θέσεων αφήνει πολλά κεντρικά κυρίως πανεπιστήμια με λιγότερες θέσεις κάθε χρόνο, ενώ χρειάζεται διπλασιασμός των θέσεων, για να προσεγγίσουμε την ευρωπαϊκή αναλογία διδασκόντων-φοιτητών (στοιχεία έκθεσης ΕΘΑΑΕ).

Ψηφιοποίηση: Οι ΕΛΚΕ έχουν ήδη ψηφιοποιήσει τις πλατφόρμες τους και το ίδιο και οι διαχειριστικές αρχές Παρόλα αυτά υπάρχουν αρκετά στοιχεία στο λογισμικό που πρέπει να αναβαθμισθούν ώστε να υπάρχει πλήρης πληροφορία στους υπευθύνους των προγραμμάτων.

Δυνατότητα ίδρυσης νέων τμημάτων: Με τη ρύθμιση αυτή πρακτικά δεν αλλάζει τίποτα, όπως σε προηγούμενες περιπτώσεις (π.χ. Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης), η ανεξάρτητη αρχή ΕΘΑΕΕ απλά τυπικά επικυρώνει αποφάσεις της κυβέρνησης. **Το πρόβλημα δεν είναι ποιος τελικά επικυρώνει μια απόφαση αλλά ποιος τη λαμβάνει. Έχει η πολιτεία και η ΕΘΑΕΕ ένα στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης;** Υπάρχουν οι αναγκαίοι πόροι για την στήριξη των νέων Τμημάτων;

- **Διεθνοποίηση Δημόσιου Πανεπιστημίου:** Πρόκειται για ρυθμίσεις που υπάρχουν σε όλους τους τελευταίους Νόμους για τα ΑΕΙ, όπως και ο θεσμός των κοινών διδακτορικών με ιδρύματα αλλοδαπής, κοινά μεταπτυχιακά μέσω των προγραμμάτων της ΕΕ και όχι μόνο. Το πρόβλημα δεν είναι κυρίως το δυσκίνητο θεσμικό πλαίσιο, αλλά οι ελλείψεις σε προσωπικό και υποδομές που φυσικά δεν λύνονται με ευκαιριακές χρηματοδοτήσεις.
- **ΕΣΠΑ-Εστίες:** Τα προγράμματα (ΕΣΠΑ) και τα Εστιών έχουν σχεδιαστεί και αποφασιστεί εδώ και τρία χρόνια. αλλά στη συντριπτική τους πλειονότητα κινούνται με βασανιστικά αργούς ρυθμούς. Επομένως δεν μπορεί το Υπουργείο να μιλά για νέα γενναία στήριξη, όταν **αντίστοιχα ποσά, ίσως και μεγαλύτερα, έχουν δοθεί από όλα τα προηγούμενα ΕΣΠΑ.**

ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ – ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Περί ενδυνάμωσης ΔΠΘ - εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας του ΕΑΠ: Συμφωνούμε με την ανάγκη εκσυγχρονισμού του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας του ΕΑΠ καθώς και με την αναγκαιότητα ενδυνάμωσης του ΔΠΘ. Ωστόσο, ένα πανεπιστήμιο ενδυναμώνεται όχι με την αφαίρεση τμημάτων που ανήκουν σε άλλο πανεπιστήμιο (ΔΠΑΕ) αλλά όταν υπάρχει ένα συγκροτημένο αναπτυξιακό σχέδιο για την περιφερειακή ανάπτυξη αλλά και το ρόλο του κάθε ΑΕΙ. Κανείς δεν αιτιολογεί γιατί στο Τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών συγχωνεύονται 3 Τμήματα και γίνεται Μονοτμηματική Σχολή. Όσον αφορά στο ΔΠΑΕ θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι δεν έγινε κανένας διάλογος με τους συναδέλφους των μετακινούμενων Τμημάτων και με τις Πρυτανικές Αρχές του ΔΠΑΕ, ενώ δεν υπάρχει καμία σχετική εισήγηση από την ΕΘΕΕΑΕ και κανένα εξειδικευμένο ακαδημαϊκό πλαίσιο.

Μετονομασία της Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης σε Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής Αθλητισμού και Εργοθεραπείας – Ίδρυση Τμήματος Εργοθεραπείας στη Σχολή: Το ΔΣ του ΕΣΔΕΠ-ΠαΔΑ συντάσσεται με τις θέσεις του Πανελλήνιου Συλλόγου Εργοθεραπευτών: Η Εργοθεραπεία δε συνδέεται με την Επιστήμη της Φυσικής Αγωγής ούτε εκπαιδευτικά ούτε κλινικά. Η Εργοθεραπεία αποτελεί παροχή υγείας και σε όλο τον κόσμο εντάσσεται στις επιστήμες υγείας και αποκατάστασης, καθώς τα εκπαιδευτικά της αντικείμενα στηρίζονται κατά πλειοψηφία σε γνώσεις του υγειονομικού περιβάλλοντος.

Διατήρηση του θεσμού του Συμβουλίου Διοίκησης: Το συγκεντρωτικό σύστημα διοίκησης και ο θεσμός των Συμβουλίων Διοίκησης, τα οποία είναι προβληματικά ως θεσμός και υποβαθμίζουν τη λειτουργία των ΑΕΙ παραμένουν. Αντίθετα, με τη διπλή ψήφο κατά την εκλογή εξωτερικών μελών διευκολύνει τον έλεγχο του Συμβουλίου ακόμη και από τρία εσωτερικά μέλη.

4. Ιδιωτικά Πανεπιστήμια

Συνταγματικότητα: Σεβόμαστε όλες τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί αλλά είναι προφανές ότι οι απόψεις και η νομολογία δίστανται. Η διαδικασία αναθεώρησης του άρθρου 16, πέραν της ασφάλειας δικαίου είναι και το πεδίο πολιτικού και θεσμικού διαλόγου και διαμόρφωσης συναινέσεων καθώς η τρέχουσα μορφή φαίνεται να αντιμετωπίζει σοβαρά ζητήματα συνταγματικής συμμόρφωσης.

Ιδιωτικά Πανεπιστήμια και επαγγελματικά δικαιώματα αποφοίτων μας: Το νομοσχέδιο προωθεί την ακαδημαϊκή εδραίωση «μη κρατικών» πανεπιστημίων και την επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων τους ενώ ταυτόχρονα Σχολές και Τμήματα

ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ – ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Μηχανικών του Δημόσιου Πανεπιστημίου παραμένουν μετέωρες ακαδημαϊκά και επαγγελματικά τα 5 τελευταία έτη, με απόφοιτους αποκλεισμένους από οποιοδήποτε πλαίσιο άσκησης επαγγέλματος.

Το νομοσχέδιο όχι μόνο συντηρεί ανοικτό το ενδεχόμενο της συνέχισης του επαγγελματικού αποκλεισμού των Μηχανικών ΠΑ.Δ.Α αλλά αναμένεται να οξύνει περαιτέρω τις ανισότητες σε βάρος των αποφοίτων μας με την αναμενόμενη αναγνώριση «συλλήβδην» και των αποφοίτων των ιδιωτικών πανεπιστημίων, όπως άλλωστε γίνεται μέχρι τώρα με τα μητρικά τους ιδρύματα.

Τα « μη κερδοσκοπικά» ΝΠΠΕ

Αυτό που προκύπτει από τις (μη) ρυθμίσεις του νομοσχεδίου είναι ότι **εισάγονται κερδοσκοπικά ιδιωτικά πανεπιστήμια μέσα σε ένα εγχώριο “μη κερδοσκοπικό” κέλυφος**. Δεν υπάρχει πρόβλεψη για τον μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα του μητρικού ιδρύματος Παρουσιάζεται έτσι **το παράδοξο ένα πανεπιστήμιο – κερδοσκοπική επιχείρηση του εξωτερικού να συμπράττει με ένα τοπικό επίσης επιχειρηματικό κερδοσκοπικό σχήμα για την ίδρυση ενός «μη κερδοσκοπικού παραρτήματος»**.

Τα ΝΠΠΕ σαν «παραρτήματα» πανεπιστημίων του εξωτερικού.

Όπως προκύπτει από το νομοσχέδιο, οι νέες δομές **μπορούν να μην έχουν απολύτως καμία ιδιοκτησιακή σχέση** (κεφαλαιουχική συμμετοχή) με πανεπιστήμιο του εξωτερικού αλλά απλά να έχουν πιστοποίηση (validation) ή εμπορική συμφωνία δικαιόχρησης (franchise). **Άρα, δε μιλάμε για παραρτήματα αλλά για ένα είδος αναβαθμισμένων κολεγίων.**

Γεωγραφική κατανομή των ΝΠΠΕ

Δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη ούτε για την γεωγραφική κατανομή των νέων δομών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ούτε για το περιεχόμενο και το πεδίο των σπουδών. Αυτό σημαίνει ότι η εγκατάσταση τους θα ορίζεται από κριτήρια αγοράς άρα θα υπάρξει **συσσώρευση σχολών υψηλής ζήτησης που θα παράγουν ακόμα περισσότερους γιατρούς, δικηγόρους, μηχανικούς κλπ και μάλιστα αποκλειστικά στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη**. Εξέλιξη που θα οδηγήσει σε μαρασμό των περιφερειακών ΑΕΙ, απορροφώντας εισακτέους από σχολές χαμηλής ζήτησης και από περιφερειακά πανεπιστήμια, απειλώντας τη βιωσιμότητα των Τμημάτων που θα πληγούν. Αυτό κάνει ακόμη πιο **επιτακτική την ανάγκη ενίσχυσης των δημόσιων πανεπιστημίων και της φοιτητικής μέριμνας**, εφόσον τα τμήματα αυτά ιδρύθηκαν με ορισμένο σκοπό και εξυπηρετούν εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπτυξιακούς στόχους.

ΝΠΠΕ και ελάχιστη βάση εισαγωγής

Φαίνεται ότι **τίθεται ένα κατώφλι για την αποφυγή του πλήρους εξευτελισμού των κριτηρίων αλλά αυτό απέχει πολύ από την ελάχιστη τιμή της ΕΒΕ για τα τμήματα που φαίνεται να έχουν ενδιαφέρον για ίδρυση ιδιωτικών ΑΕΙ**. Π.χ ενώ η χαμηλότερη βάση για εισαγωγή σε τμήμα Ιατρικής ήταν τουλάχιστον 18.2, η ΕΒΕ του αντίστοιχου πεδίου ήταν κάτω από 10. Το υπουργείο θεωρεί ότι λόγω περιορισμένων θέσεων για τα τμήματα αυτά στα ιδιωτικά η βάση θα είναι μεγαλύτερη. Είναι βέβαιο όμως ότι αποκλείεται να πλησιάζει ούτε κατά προσέγγιση αυτή των δημόσιων ΑΕΙ.

ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ – ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΝΠΠΕ και κινητικότητα λόγω σπουδών:

Η κινητικότητα λόγω σπουδών είναι ένα γενικότερο φαινόμενο που αφορά όλες τις χώρες και μάλιστα η Ελλάδα δεν βρίσκεται στις υψηλότερες θέσεις με βάση τα πραγματικά στοιχεία. Αντίθετα η Κύπρος που παρουσιάζεται ως υπόδειγμα από την κυβέρνηση έχει το μεγαλύτερο ποσοστό φοιτητών της που σπουδάζουν στο εξωτερικό που πλησιάζει το 50%, ενώ το μικρότερο στην ΕΕ ποσοστό φοιτητών εκτός της χώρας του το έχουν η Ολλανδία και η Δανία (1.9%), και αυτό έχει ένα επιπλέον ενδιαφέρον, γιατί στην Δανία δεν λειτουργεί αυτή την στιγμή ιδιωτικό Πανεπιστήμιο (δεν απαγορεύεται, αλλά δεν υπάρχει κάποιο). **Δεν φαίνεται επομένως η λειτουργία ιδιωτικών ΑΕΙ να είναι η βασική παράμετρος που συνδέεται με την δέσμευση των φοιτητών εντός των συνόρων.**

Ενίσχυση του Δημόσιου Πανεπιστημίου και Ιδιωτικά Πανεπιστήμια.

Με το νομοσχέδιο επιτρέπεται η εισαγωγή ξένων φοιτητών με δίδακτρα σε προπτυχιακά προγράμματα των ελληνικών πανεπιστημίων, και κριτήρια εισαγωγής που αποφασίζουν οι Σχολές. Αν όμως η προσέλκυση ξένων προπτυχιακών φοιτητών θεωρείται μέσο ενίσχυσης του δημόσιου πανεπιστημίου (παρέχοντας πρόσθετη πηγή εσόδων) και της χώρας, τότε γιατί παράλληλα με αυτή τη δυνατότητα επιτρέπεται η ίδρυση νέων κολεγίων;

Ίδρυση και θεσμικό πλαίσιο των ΝΠΠΕ

Τα νέα κολέγια – παραρτήματα ξένων πανεπιστημίων θα ιδρύονται μετά από έγκριση φακέλου από την ΕΘΑΑΕ, θα λειτουργούν σύμφωνα με το καταστατικό τους, θα διοικούνται από διοικητικό συμβούλιο με τους κανόνες του μητρικού πανεπιστημίου, με χαλαρή εποπτεία από το Υπουργείο Παιδείας χωρίς ακαδημαϊκό έλεγχο. Τα παρεχόμενα πτυχία, του μητρικού πανεπιστημίου, που μπορεί να είναι και τριετή bachelor, θα αναγνωρίζονται αυτόματα από το ελληνικό κράτος χωρίς προηγούμενη αναγνώριση από τον ΔΟΑΤΑΠ.

Τα νέα κολέγια θα λειτουργούν ως εκπαιδευτήρια, χωρίς την αυτοδιοίκηση που χαρακτηρίζει ένα ακαδημαϊκό ίδρυμα, την έμφαση στην έρευνα, τις αυστηρές απαιτήσεις για προσόντα των διδασκόντων (20% θα μπορεί να μην έχουν καν διδακτορικό) ή την αξιολόγηση που ισχύει για τα ελληνικά δημόσια πανεπιστήμια.

Ετσι, ενώ υποτίθεται ότι τα ΝΠΠΕ θα «σπάσουν» την αποκλειστικότητα της δημόσιας εκπαίδευσης, και με τον συναγωνισμό -για την προσέλκυση σπουδαστών- θα βελτιωθούν τα δημόσια, είναι ξεκάθαρο θα είναι συναγωνισμός «προς τα κάτω», και άνισος, αφού τα δημόσια πανεπιστήμια λειτουργούν με αυστηρούς και άκαμπτους κανόνες, με στόχους ακαδημαϊκούς και επιδίωξη αριστείας .

Ζητούμε:

Το δημόσιο πανεπιστήμιο να ενισχυθεί και θεσμικά και οικονομικά:

- Να καταργηθούν τα Συμβούλια Διοίκησης και όλες οι προβληματικές διατάξεις του Ν. 4957.

-Να ενισχυθεί το αυτοδιοίκητο και το κάθε ίδρυμα μέσω του εσωτερικού κανονισμού του να οργανώνεται και να λειτουργεί ποιοτικά αξιοποιώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του.

ΕΝΙΑΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ – ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

- Να ενισχυθεί το δημόσιο Πανεπιστήμιο σε υποδομές και προσωπικό. Να αυξηθούν οι θέσεις διδακτικού προσωπικού ώστε η αναλογία διδασκόντων – φοιτητών (43/1) να προσεγγίσει τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (13/1).

- **Να αποσυρθεί το τμήμα που αφορά την ίδρυση των ξένων παραρτημάτων – ΝΠΠΕ** και να μην προωθηθεί στη Βουλή για ψήφιση καθώς παρακάμπτει το Σύνταγμα. Το ζήτημα των ιδιωτικών πανεπιστημίων να εξεταστεί κατά την προσεχή αναθεώρηση του Συντάγματος.